

**ULISE ȘI FEMINISMUL ÎN CAPITOLUL
NAUSICAA A LUI JAMES JOYCE**

Asistent universitar: Maria Camelia, Dicu,
Facultatea de litere și Științe Sociale,
Universitatea „Constantin Brâncuși”

1. Date biografice
2. Introducere în opera lui Joyce
3. Abordări critice ale lui Ulise
4. Feminismul în Nausicaa
5. Concluzii – Modernismul lui Joyce

1. Ca și Yeats un alt mare scriitor al secolului XX, Joyce care era tot de origine irlandeză, a trebuit să-și părăsească țara pentru a-și putea împlini crezul artistic. În Modern British Literature, Frank Kermode și John Hollander afirmă că începând cu 1917 Joyce intră în atenția unor Mecena, atât în Zurich cât și în Paris, iar cauza sa de scriitor necomercial precum și aceea de autoritate în materie de literatură modernă fiind susținută de Ezra Pound sau T. S. Eliot precum și de un număr de prieteni de la Paris care au făcut din el ca om, dar și din opera lui un adevărat cult.

James (Augustine Aloysius) Joyce s-a născut în Rathgar, o suburbie a Dublinului la 2 februarie 1882. Era cel mai în vârstă dintre cei nouă copii supraviețuitori lui John Stanislaus Joyce (care a constituit modelul pentru Simon Dedalus, tatăl lui Stephen Dedalus în romanul său autobiografic A Portrait of an Artist as a Young Man), binecunoscut în Dublin pentru povestirile sale dar și pentru planurile sale de afaceri defectuoase și May (Murray) Joyce. La momentul nașterii lui James statutul familiei era de familie înstărită, dar soarta a început să se schimbe pe când scriitorul era în școală. Dintre cei doi părinți, James era mai apropiat de mama sa, de a cărei moarte este foarte afectat în 1903 (când vine de la Paris pentru a fi prezent la înmormântarea sa, un episod întâlnit în Ulise de altfel *mother dying come home father*, [p.42]) și în ciuda faptului că era împotriva credinței Romano-Catolice, un alt episod la care autorul face referire în

**ULYSSES AND FEMINISM – JAMES
JOYCE’S NAUSICAA**

Assistant: Maria Camelia Dicu,
Faculty of Letters and Social Sciences,
“Constantin Brancusi” University

1. Biographical data
2. An introduction in Joyce’s works
3. Critical approaches on Ulysses
4. Feminism in ‘Nausicaa’
5. Conclusions – Joyce, a modern writer

1. Like Yeats, another truly great writer of our age, Joyce was an Irishman, had to escape from Ireland in order to fulfill his artistic creed. In Frank Kermode and John Hollander’s Modern British Literature, it is stated that beginning with 1917 Joyce became the recipient of different kinds and amounts of patronage, both in Zurich and in Paris: his cause as an *un-commercial writer and as a kind of saint of modernism in literature* was supported by Ezra Pound or T.S. Eliot as well as by a number of friends in Paris, who made of him and his work *something like a cult*.

James (Augustine Aloysius) Joyce was born in Rathgar, a suburb of Dublin on 2 February, 1882. He was the oldest surviving child of John Stanislaus Joyce (who is the model for Simon Dedalus in his autobiographical novel A Portrait of an Artist as a Young Man), well known in Dublin for his storytelling but also for his ill-fated business plans) and May (Murray) Joyce’s nine children. At the time of James’ birth the family’s status was that of a well-off one, but John Joyce’s fortunes declined throughout James’ progress through school. James was very close to his mother and very much affected to her death in 1903 (he came from Paris to be present at his mother’s funeral, an episode reminded in Ulysses – *mother dying come home father*, p.42) though he refused to follow the Roman Catholic faith, another episode to which the author refers to in Ulysses, though it is not a

Ulise, but to think of your mother begging you with her last breath to kneel down and pray for her. And you refused [p.5].

Pentru că era cel mai mare fiu, a avut șansa să beneficieze de scurta perioadă, de bunăstare a familiei. La vârsta de 6 ani el a mers la Clongowes Wood College, unul dintre cele mai exclusiviste din Irlanda acelei epoci; din nefericire a fost o perioadă de numai 3 ani, deoarece familia nu-și mai permitea să platească costurile și așa destul de mari pentru buzunarul lor. După aceea a urmat O'Connell School din Dublin, după care la Belvedere College. Despre perioada de școală aflăm mai multe din romanul său autobiografic, precum și despre căutările sale în ceea ce privește calea de artist. Apoi merge la University College din Dublin pe care o termină în 1902. Ca student Joyce se dovedește a fi un tânăr intelectual, iar interesul său pentru cariera de artist îl depășește pe acela de a urma cariera de preot.

Din punctul de vedere al orientării sale politice Joyce era mândru că era irlandez și voia din adâncul inimii să-și vadă țara independentă, dar totodată era sceptic asupra modalității în care acest lucru se va petrece.

În 1902, Joyce a părăsit Irlanda pentru a studia medicina la Paris, dar în 1903, s-a reîntors pentru înmormântarea mamei sale (care era bolnavă de cancer). Pe data de 10 iunie o întâlnește pe Nora Barnacle, femeia alături de care urma să-și petreacă to restul vieții, deși abia în 1931 s-au căsătorit. Pe data de 16 iunie au ieșit la prima lor întâlnire, iar această dată a ajuns să fie sărbătorită în toată lumea ca Bloomsday. Nora Barnacle a constituit modelul pentru personajul, Molly Bloom, soția lui Leopold Bloom din Ulise.

Cât despre Joyce și Nora, toți cei care îi cunoșteau, erau împotiva faptului de fi împreună, din motivul că erau foarte diferiți din mai multe puncte de vedere, dar nimic nu le putea sta în cale, drept care au părăsit țara ca emigranți, deși situația lor nu era deloc ușoară. Au avut doi copii și s-au stabilit la Trieste, dar odată cu izbucnirea războiului, ei au fugit la Zurich.

Familia a locuit în multe locuri printre

straight forward one but to think of your mother begging you with her last breath to kneel down and pray for her. And you refused. [p.5]

Due to the fact that he was the oldest son of the family, he benefited from his family's short period of welfare. At the age of six he went to Clongowes Wood College, one of Ireland's most exclusive schools, though it only lasted three years since the family could not afford to pay the costs. Afterwards he attended O'Connell's School in Dublin and finally went to Belvedere College. About the schooling period we find out from his autobiographical novel and also about his searches towards an artistic way. Then he goes to University College in Dublin, from which he graduated in 1902. As a student, Joyce proved to be an intellectual young man and his interest in a writer career overtook his religious orientation.

From the point of view of political orientation, Joyce was proud of being Irish and wanted to see his country independent but also was skeptical of the ways this could be realized.

In 1902 Joyce left Ireland for Paris to study medicine there, but in 1903 he returned home as his mother was very ill (of cancer). On 10 of June he met Nora Barnacle, the woman with whom he was to spend his life though it was not until 1931 that they married. On 16 of June they went out for their first date and precisely that date came to be celebrated all over the world as Bloomsday. Nora Barnacle constituted the model for Molly Bloom. Everybody that knew them were against their being together for reasons of being so different from many points of view, but nothing could put an end to their relationship and they left the country as emigrants, though their situation was insecure. They had two children and they finally settled to Trieste in Italy, but when First World War broke out, they fled to Zurich.

The family lived in many places among which Rome where he started writing The Dead, the longer story of Dubliners and it was also there the idea to write a novel on a

care Roma, unde Joyce a început să scrie The Dead, cea mai lungă povestire din Dubliners și tot acolo i-a venit ideea de a scrie un roman despre viața unui om obișnuit. Alte locuri în care au mai locuit sunt Paris și Zurich.

Întreaga viața a avut probleme cu ochii și de aceea realizările sale sunt cu atât mai valorase cu cât i-a luat mult timp să scrie un roman, pentru că a făcut multe operații și din această cauză ruga diverși prieteni să scrie după dictare.

Zurich, orașul în care fugiseră din nou pentru a se ascunde de război, de data aceasta, al doilea război mondial, a fost orașul în care Joyce și-a aflat sfârșitul, după o operație aparent reușită de ulcer duodenal (Biografia lui Ellman); la ora 2:15 în dimineața zilei de 13 ianuarie, 1941, James Joyce a murit.

2. James Joyce a scris romane, povestiri și piese de teatru. Dubliners, o colecție de 14 povestiri, a fost prima producție de ficțiune a lui Joyce. El a început să o scrie în vara anului 1904, pe când locuia încă la Dublin, a continuat să lucreze la ea în perioada petrecută la Pola în Croația, apoi la Roma și Trieste, unde a terminat ultima sa povestire, The Dead, 1907. Deoarece colecția de povestiri arăta partea întunecată a contemporanilor săi, a avut mari dificultăți în a găsi o editură care să i-o publice. Până la urmă o editură din Dublin a publicat-o, dar a distrus toate copiile de teamă să nu stârnească o revoltă. Într-un final a fost publicată la Londra în 1914, iar Joyce îi explica editurii: *Intenția mea a fost să scriu un capitol din aspectul moral al țării mele și am ales Dublin pentru că mi s-a părut centrul paraliziei.*

Despre A Portrait of an Artist as a Young Man, este interesant studiul realizat de Departamentul Afacerilor Interne cu ocazia sărbătoririi Bloomsday cu numărul 100 (2004) în care se spune despre Joyce că dacă ar fi fost să nu mai scrie alt roman decât cel amintit mai sus, autorul tot s-ar fi situat printre cei mai valoroși scriitori ai epocii moderne. Prima versiune a romanului datează din 1903, dar în 1907, în timpul scurtei șederi la Paris a decis să facă modificări ce au constat în eliminarea

day in a man's life came to existence. Other places where they lived were Paris and Zurich.

His entire life Joyce had poor eyesight and this is why his achievement is even more valuable as it took him longer to write a novel, because he suffered many operations and he asked different friends to take dictations for him.

In Zurich the town they last fled to hide from war (Second World War) was also the place where James Joyce found his end after an apparently successful operation for perforated duodenal ulcer (Ellmann's biography); at 2:15 on the morning of January 13, 1941 he died.

2. James Joyce is known as a novelist, short story writer and dramatist. Dubliners a collection of fourteen short stories, was Joyce's first fictional produce. He began writing it in the summer of 1904 while he was still living in Dublin, continued working on it during the years spent in Pola, Croatia, then in Rome and Trieste where he finished the last story The Dead, 1907. Because he showed the darker side of his contemporaries' life, Joyce had enormous difficulty in finding a publisher. A publisher in Dublin printed it in 1912, but destroyed all the copies for fear of controversy. Finally it was published in London in 1914. Joyce wrote to his publisher: *My intention was to write a chapter of the moral history of my country, and I chose Dublin for the scene because the city seemed to me the centre of paralysis.*

About A Portrait of the Artist as a Young Man, it is interesting to analyze what the brochure published by the Department of Foreign Affairs on the occasion of Celebrating Bloomsday 100 (2004) said on Joyce that even if he had written only this novel and he would have remained in the history of literature. But here's what the brochure wrote: *Even if Joyce had never written Ulysses or Finnegans Wake, he would still have a place in the history of literature for his 1916 novel.* The first version of the novel, Stephen the Hero, dates from 1903, but in 1907, during his brief staying in Rome he decided to modify it, cutting many chapters and above all changed

unor capitole și ceea ce este mai important a schimbat stilul narațiunii sale, care se caracteriza printr-un interes aparte pentru simbolismul francez și naturalism. Noua versiune a fost terminată în 1915, dar a fost publicată abia în 1916. Cea care a publicat-o s-a numit Harriet Shaw Weaver, o Mecena care l-a ajutat pe Joyce și care a publicat-o mai întâi ca fascicole în revista ei, „The Egoist” și a publicat-o în S.U.A. din cauza dificultăților pe care le-a avut autorul cu publicarea lui Dubliners. Romanul prezintă importanță deoarece surprinde dezvoltarea conștiinței unui tânăr artist.

Despre Ulise broșura precizează că a fost scris încet și cu grijă. Scriitorul a scris paragrafele de mai multe ori pe ciornă și ori de câte ori era cazul adăuga noi idei. Prietenii apropiați au observat că, în perioada în care scria la el, Joyce obișnuia să-și noteze cuvinte, propoziții sau expresii care-i plăceau în carnețele pe care le avea mai tot timpul asupra lui, iar unul dintre motivele care îl fac atât de savuros este multitudinea de detalii pe care le conține.

Joyce este considerat un scriitor modern. Termenul se referă la aceia scriitori și opere care refuză să fie catalogate conform unor convenții literare tradiționale și încearcă să re-imizeze structurile moștenite. Aceasta este și ceea ce Joyce face în Ulise. El reconstruiește folosind Odiseea lui Homer, povestea unui om aflat într-un singur loc și într-o singură zi. Izbitoare pentru cititor este narațiunea care este realizată de mai multe voci, unele ușor de identificat, altele nu, oricum tehnica *streams of consciousness*, ce poate fi tradusă ca fiind un flux de gânduri redată așa cu apar ele în mintea personajului, fără ca ele să mai fie prelucrate, ele sunt redată într-o formă brută. În folosirea acestei tehnici, Joyce a fost influențat de Lev Tolstoi și Edouard Dujardin (după cum specifică respectiva broșură).

Joyce a scris Finnegans Wake în șaptesprezece ani, iar autorul a ținut secret titlul mulți ani. Este considerat unul dintre cele mai radicale și experimentale opere de ficțiune scrise vreodată. Este opusul lui Ulise în ceea

ce reflectă stilul său narativ care reflecta interesul său în francezismul și naturalism. Noua versiune era gata în 1915 dar nu a fost publicată decât în 1916. Cine a publicat-o a fost Harriet Shaw Weaver, unul dintre patronii care au ajutat pe Joyce și care a publicat-o mai întâi ca fascicole în revista ei, „The Egoist” și a publicat-o în S.U.A. din cauza dificultăților pe care le-a avut autorul cu publicarea lui Dubliners. Importanța romanului constă în faptul că se ocupă de dezvoltarea conștiinței artistului.

În Ulysses, broșura afirmă că Joyce a scris cartea cu grijă și încet. El a scris pasajele de mai multe ori în diferite proiecte și a adăugat noi materiale ori de câte ori a avut șansa. În timp ce scria, prietenii au observat că el folosea cărți mici pe care scria cuvinte sau fraze care îi plăceau și unul dintre motivele pentru care este atât de interesant și satisfăcător să citești este cantitatea de detalii pe care le conține.

Joyce este referit ca un scriitor modernist. Termenul se referă la acei scriitori și opere care refuză să se supună convențiilor literare tradiționale și încearcă să re-imizeze structurile moștenite. Aceasta este ceea ce face Joyce în Ulysses. El reconstruiește folosind Odiseea lui Homer, povestea unui om aflat într-un singur loc și într-o singură zi. Izbitoare pentru cititor este narațiunea care este realizată de mai multe voci, unele ușor de identificat, altele nu, oricum tehnica *streams of consciousness*, ce poate fi tradusă ca fiind un flux de gânduri redată așa cu apar ele în mintea personajului, fără ca ele să mai fie prelucrate, ele sunt redată într-o formă brută. În folosirea acestei tehnici, Joyce a fost influențat de Lev Tolstoi și Edouard Dujardin (după cum specifică respectiva broșură).

Joyce a scris Finnegans Wake în șaptesprezece ani și a ținut secret titlul mulți ani. Este considerat unul dintre cele mai radicale și experimentale opere de ficțiune scrise vreodată. Este opusul lui Ulise în ceea

ce privește faptul că primul este o colecție de povestiri ce se petrec pe parcursul unei zile întregi, pe când ultimul este o carte a întâmplărilor de noapte ce se folosește de logica viselor, jocuri de cuvinte, aluzii lingvistice sau mituri pentru a spune povestea unei familii din Dublin (ne face cunoscut broșura mai sus amintită).

3. Ulise reprezintă capodopera lui Joyce, nu numai pentru faptul că îl consacră pe autor ca scriitor, dar și pentru istoria literaturii, opera fiind una dintre exponențele tehnicii *streams of consciousness*. În lumea literară și nu numai Ulise a stârnit o revoltă. Generații după generații de cititori și critici au descoperit cu uimire noutatea romanului.

Studiind multitudinea de opinii critice, acestea variază din punctul de vedere al diversității. Începând cu aserțiunea lui Joyce însuși care afirma că a fost intenția lui de a provoca librării întregi de critică din dorința de a le da profesorilor de literatură de lucru [Introduction, Jeri Johnson]. Joyce a deschis noi perspective unoe scriitori ca Ezra Pound, T.S.Eliot, Virginia Woolf, Samuel Becket, Italo Calvino, Gabriel Garcia Marquez, Umberto Eco și alții, dar influența sa nu este vizibilă numai în literatură, ci și în film, muzică, profesia lui Bloom - publicitatea ca să amintesc doar câteva.

Opiniile critice au fost pe cât de numeroase pe atât de diverse: unele caracterizau romanul ca fiind ofensator alții susțineau că a fost scris de un nebun pervers care a făcut o specialitate de literatură din limbajul de toaletă, pornografic sau cartea de telefoane (ultimul a devenit eufemismul preferat a lui Joyce). În timp ce unii critici vorbeau volosind un limbaj depreciativ despre Ulise, alții cum ar fi scriitori în cea mai mare măsură îl apreciau. Ezra Pound de pildă spunea despre roman că personajele nu numai că vorbeau propria limbă, dar și gândesc propria limbă; Virginia Woolf susținea că citise romanul cu tresăriri de uimire și încântare. Dar chiar și cei care lăudaseră romanul recunoșteau că este dificil de citit. Și cu toate acestea, ceea ce cititorul trebuie să

story of a family of Dubliners making use of puns, many languages, allusions and myths (as the brochure states).

3. Ulysses represents Joyce's masterpiece and it is noteworthy not only for the creation of Joyce as a writer, but also for the history of literature, since it is an exponent of *streams of consciousness* as a technique. In the literary world and not only, Ulysses has become a riot. Generations after generations of readers and critics have discovered the newness of the novel.

Studying the multitude of critical opinions they vary in point of diversity. Starting with Joyce's assertion the reader finds out that it was the author's intention to stimulate libraries of criticism: *I've put in so many enigmas and puzzles that it will keep the professors busy for centuries arguing on what I meant and that's the only way of insuring one's immortality* [quoted in the *Introduction* to the novel by Jeri Johnson]. Joyce opened new perspectives to such writers as: Ezra Pound, T.S Eliot, Virginia Wolf, Samuel Becket, Italo Calvino, Gabriel Garcia Marquez, Umberto Eco and so on, but his influence was noticeable not only in literature but in television, film, popular music, Bloom's profession, advertising to remind only a few.

The opinions were as different as numerous: some characterized it as being *baffling* and *outrageous*, others said that the book seems to be written by *a perverted Lunatic who has made a specialty of the literature of the latrine or pornographic* or a *telephone directory* (the last became one of Joyce's preferred euphemism) - [quoted in the *Introduction*]. Whereas some critics spoke on the novel in non-appreciative terms, the writers, contemporary or not praised the novel. Ezra Pound: *Joyce's characters not only speak their own language, but they think their own language*; Virginia Woolf admitted to have read the novel *with spasms of wonder, of discovery*. But even those who have praised it found the book *unreadable*. Yet what the reader needs to understand in the intertextuality of the novel is to become aware of Ulysses as an *actively productive, literally*

înțeală vis-a-vis de intertextualitatea romanului este că romanul trebuie privit ca un sistem simbolic/ stilistic, dar cu un ochi mereu deschis asupra textualității, opinează Jeri Johnson.

O altă opinie interesantă îi aparține lui Declan Kiberd, care susține că romanul trebuie citit ca și ziar cotidian, necesitând astfel o tehnică similară de citire pentru juxtaponerea discrepantă a rapoartelor și experiențelor. La fel cum procedezi cu un ziar tehnica trebuie să fie aceea de *descoperă tu însuși*, cititorul fiind un *cititor ce se plimbă* printre evenimente. Tocmai de aceea modul de comunicare al personajului este acela al limbajului pe jumătate articulat. Din acest punct de vedere, criticul sugerează că viața într-un oraș mare nu mai poate fi înțeleasă fără ajutorul unui ziar. Totuși există o diferență între roman și un ziar în aceea că Ulise încearcă să capteze permanența unei zile, pe când ziarul nu poate realiza așa ceva, Joyce sperând prin aceasta să capteze toate celelalte zile pe care alții le-au pierdut în zadar [Irish Classics, p. 470].

Deci Ulise este o colecție de povestiri ce se petrec într-o singură zi, 18 ore mai exact (Norman Jeffares, Anglo-Irish Literature) din viața a trei personaje principale: Leopold Bloom, un comis voiajor evreu, Molly Bloom, soția lui și Stephen Dedalus. Cele 18 episoade sunt parodii (Jeffares) proiectate după modelul Odiseei lui Homer.

Cât despre schelet sau super-romanul (Ezra Pound citat de Jeri Johnson) construit de Joyce, T. S. Eliot declara în Ulysses, Order and Myth: *Mr. Joyce parallel use of the Odyssey has...the importance of a scientific discovery. No one else has built a novel upon such a foundation before...I am not begging the question in calling Ulysses a 'novel'; and if you call it an epic it will no matter. If it is not a novel, that is simply because the novel is a form which will no longer serve...In using the myth, in manipulating a continuous parallel between contemporaneity and antiquity, Mr. Joyce [has discovered] a way of controlling, of ordering, of giving a shape and a significance to the immense panorama of futility and anarchy which is contemporary*

paradoxical, non-closed, irreducibly plural, playful, self-pleasuring writing [Roland Barthes quoted by Jeri Johnson]. The novel should be looked upon as symbolic/ stylistic system but with an eye always opened to textuality, opines Jeri Johnson.

Another interesting opinion as to how Ulysses must be read is that of Declan Kiberd in Irish Classics. Thus he states that the novel may be read as a daily newspaper and accordingly it needs a similar technique of reading, as it juxtaposes discrepant reports and experiences. As towards a newspaper, the attitude of the reader has to be that of *do-it-yourself*, the reader being a *reader-as-stroller* as the critic perceives him/her. Therefore the hero's way of communication is characterized as *half-articulate speech*. From this standpoint the critic suggests that the life in their city can no longer be understood without the aid of *newspaper*. Nevertheless he admits there is a difference between the novel and a newspaper and that is that Ulysses *tries to capture the day's permanence as no newspaper could, Joyce hoping to write on one day of all the lost others* [p.470].

So Ulysses is a collection of stories happening in one day (18 hours to be more precise, Norman Jeffares, Anglo-Irish Literature) in the life of three main characters: Leopold Bloom, a Jewish advertising salesman, Molly his wife and Stephen Dedalus. The eighteen episodes are *parodying episodes* (Norman Jeffares) modelled upon Homer's Odyssey.

As to the *scaffold or super-novel* (Ezra Pound quoted by Jeri Johnson) that Joyce constructs, T.S. Eliot declared in Ulysses, Order and Myth: *Mr. Joyce parallel use of the Odyssey has...the importance of a scientific discovery. No one else has built a novel upon such a foundation before...I am not begging the question in calling Ulysses a 'novel'; and if you call it an epic it will no matter. If it is not a novel, that is simply because the novel is a form which will no longer serve...In using the myth, in manipulating a continuous parallel between contemporaneity and antiquity, Mr. Joyce [has*

history...Instead of narrating method, we may now use the mythical method [quoted in Introduction p. xviii].

Ceea ce dorește Eliot să sublinieze este faptul că romanul trebuie înțeles în entitatea sa. Se referă la modul de a înțelege simbolurile vieții, de altfel comună; pune semne de întrebare doar asupra moravurilor epocii contemporane în care a trăit Joyce .

Un alt aspect pe care trebuie să-l înțeleagă cititorul este această tehnică *stream of consciousness*. Citatul pe care îl voi reda în original se referă la faptul că există o diferență între acest *stream of consciousness* și monolog interior: *Interior monologue should not be confused with 'stream-of-consciousness'. The latter term is borrowed from philosophy, specifically from William James, philosopher brother of the novelist Henry, who used it to describe the workings of consciousness as experienced by the individual. When applied to literature, it remains descriptive only of fictions which share a preoccupation with representing character through pre-verbal or unspoken 'thoughts'. It is thus a generic grouping, not a technique. The term will tell us nothing about how the aim of 'representing thoughts' is accomplished. Thus Virginia Woolf's Mrs. Dalloway, which arguably contains not one line of interior monologue (being written instead as dialogue, third-person narrative, and free indirect discourse), has as great a claim to the stream-of-consciousness trademark as has Ulysses. And if the later can be called stream-of-consciousness at all, it is only in part [quoted in Introduction, p. xxi].*

Aceasta explică modul în care Joyce reușește să confere textului intimitate, rapiditate și disticție a personajelor, modul în care personajele își comunică gândurile lor cele mai ascunse, modul în care cititorul devine confidentul lor, modul în care fiecare dintre ele sunt individualizate, din moment ce gândurile sunt altele.

4. Romanul este structurat în trei părți, fiecare dintre ele purtând numele personajului despre care vorbește. Nausicaa reprezintă un

discovered] a way of controlling, of ordering, of giving a shape and a significance to the immense panorama of futility and anarchy which is contemporary history...Instead of narrating method, we may now use the mythical method [quoted in Introduction p. xviii]

What Eliot tries to imply has to do with the manner in which the novel has to be understood throughout its entity. It has to do with the way of grasping the symbols of life otherwise a very common one it has nothing unusual in it; it only posed questions to the standards of morale of the contemporary epoch in which Joyce lived.

Another aspect which deserves special attention is for the reader to understand the narrative technique that Joyce uses as prime-time – *stream of consciousness*.

Interior monologue should not be confused with 'stream-of-consciousness'. The latter term is borrowed from philosophy, specifically from William James, philosopher brother of the novelist Henry, who used it to describe the workings of consciousness as experienced by the individual. When applied to literature, it remains descriptive only of fictions which share a preoccupation with representing character through pre-verbal or unspoken 'thoughts'. It is thus a generic grouping, not a technique. The term will tell us nothing about how the aim of 'representing thoughts' is accomplished. Thus Virginia Woolf's Mrs. Dalloway, which arguably contains not one line of interior monologue (being written instead as dialogue, third-person narrative, and free indirect discourse), has as great a claim to the stream-of-consciousness trademark as has Ulysses. And if the later can be called stream-of-consciousness at all, it is only in part [quoted in Introduction, p. xxi].

This is to explain the way in which Joyce succeeds to convey intimacy, immediacy and distinction of characters, the way in which the characters communicate their inner thoughts to the reader, the way in which the reader becomes their confident, the way in which each of them may be individualized, since the inner thoughts of each of them are others.

episod din partea a doua a romanului lui Joyce. În Odiseea lui Homer, în Cartea a Șasea mai precis, zeița cu ochii verzi, Athena a coborât pe pământ pentru a puna la cale primirea eroului Odiseu. Din întreaga casă, zeița alege camera fiicei lui Alcinous, frumoasa Nausicaa. Ea este desemnată de zeiță să îl primească pe Odiseu. Într-adevăr ea vine la râu însoțită de supusele ei pentru a spăla și să se joace cu mingea. Fetele urmau să întâlnească pe Odiseu gol și se vor speria. Singura care nu se sperie este Nausicaa, care va avea grijă de el.

În Ulise episodul se ocupă de întâlnirea, o întâlnire mută dintre Bloom și Gertie MacDowell. Fata cu încă două prietene vin pe țărmul Sandymount să stea la soare. Cîitorul este informat de ce se întâmplă prin două voci.

Prima este Gertie, o fată de 17 ani (p. 331-351) care dă glas gândurilor ei narcisiste, speranțe ce ea le nutrește vis-a-vis de viitorul ei de femeie căsătorită, idealul oricărei fete irlandeze din societatea contemporană lui Joyce, crescută și educată pentru aceasta de familia catolică. Harry Blamires [The New Bloomsday Book, p.135] stabilește o legătură între Gertie MacDowell și Fecioara Maria în ceea ce privește faptul că amândouă sunt punctul de atracție al unui bărbat. Gândurile sale se referă la faptul de a fi frumoasă. Zveltă, cu o figură grațioasă și palidă, iar folosirea cuvintelor acestora denotă puncte comune cu Fecioara Maria.

Episodul relatează sentimentele personajelor unul pentru celălalt, fără ca ele să fie rostite, fiecare nutrind acest fel de sentimente din motive diferite. Tânăra Gertie, care este la începutul vieții, percepe atențiile omului din fața ei, ce poate să-i fie tată, ca pe un tribut plătit frumuseții sale. Sunt impresibile unei fete care nu a avut o experiență sexuală până în acel moment, dar totodată este conștientă că feminitatea ei reprezintă o tentație pentru bărbatul adult.

Cîitorul află despre temerile ei, despre micile bucurii ale vieții ei, care se referă la cumpărarea de articole feminine. Se vede căsătorită, la casa ei, cu un soț iubitor; aceste

4. The novel is structured in three parts, each of them bearing the title-name of the character it is about. The first part is 'Telemachus', dealing with Stephen Dedalus; second is 'Ulysses' himself represented by Leopold Bloom, dealing with parts like 'Nestor', 'Proteus', 'Calypso', 'Lotus Eaters', 'Hades', 'Aeolus', 'Lestrigonians', 'Scylla and Charibds', 'Wandering Rocks', 'Sirens', 'Cyclops', 'Nausicaa', 'Oxen of the Sun', 'Circe', 'Eumaeus', 'Ithaca' and third 'Penelope' embodied by Molly Bloom.

'Nausicaa' represents an episode in the second part of Joyce's novel. In Homer's Odyssey, to be more precise in Book Six, *the green-eyed goddess Athene descended to plan the reception of great-hearted Odysseus* [*The Odyssey translated by T.E. Shaw/ Colonel T.E. Lawrence*]. Of the entire house the goddess chooses the room of Alcinous' daughter, *a girl beautiful as an immortal in nature and form*. Why? It is she who is designed by the Goddess to encounter Odysseus. And indeed she comes to the river accompanied by her maids to wash her linen and also play ball when Athene wakes the man. The girls are to see the man naked and they are frightened by him, except for Nausicaa, who takes care of him.

In Ulysses, the episode deals with the encounter between Bloom and Gertie MacDowell, though they do not speak it is a mute encounter. The girl and two other friends (Cissy Caffrey and Eddy Boardman) come to Sandymount shore and they are sitting on the rocks and looking after Cissy's twin brothers and little baby Boardman. The reader is informed with what happens in the chapter through two voices.

First it is Gertie's voice that informs the reader on the inner thoughts of a seventeen-year old girl (331-351). Harry Blamires [The New Bloomsday Book, p.135] establishes a connection between Gertie MacDowell and Virgin Mary, in point that each of them is 'in her pure radiance a beacon ever to the storm-tossed heart of man'. She voices her thoughts to describe herself as being beautiful, slight in build, graceful and pale in complexion and the

gânduri exprimă de fapt trăirile ei interioare, dezamăgită fiind de familia ei, un tată care bea și o mamă care încearcă să facă față acestei situații, iar omul din fața ei întruchipează un viitor soț, mai în vârstă decât ea, pe care ea îl vede de fapt ca pe un tată.

La un moment dat bărbatul este conștient de faptul că ea este șchioapă, iar bărbăția lui are de suferit din acest motiv. Din acest moment Leopold Bloom este cel ale cărui gânduri le aflăm (p. 351-365), un bărbat adult, căsătorit, cu o fiică. Pentru Bloom, femeia reprezintă un teritoriu încă necunoscut, neexplorat. Nu înțelege nici chiar acum de ce un bărbat ar avea nevoie de o femeie pentru a-și îndeplini necesitățile sexuale. Nu înțelege de ce femeile au acele perioade în viața lor când sunt insuportabile, se întreabă care este legătura între aceste perioade și Lună. Femeia reprezintă pentru el ceva sacru, indiferent de ceea ce reprezintă ea – mamă, fiică, soție sau orice altă femeie.

Despre soția lui aflăm spre sfârșitul captolului, și chiar dacă îl înșeală, Molly reprezintă un etalon pentru el. Toate femeile pe care le cunoaște sunt comparate cu etalonul. Parfumul lui Gertie este inferior celui folosit de soția lui și după aventura mentală pe care o are cu Gertie este dornic să se întoarcă la soția lui.

5. Joyce a scris Ulise pentru un om obișnuit și despre un om obișnuit. Ceea ce este neobișnuit însă este tehnica narativă folosită și modul în care cititorul află despre întâmplările și trăirile personajelor în care s-ar putea identifica. În aceasta constă modernismul lui Joyce. Sau așa cum afirmă Irving Howe [citat de Declan Kiberd]: modernismul trebuie să lupte, ca să triumfe și în sfârșit luptă ca să nu triumfe. Kiberd însuși afirmă că există un număr limitat de permutări care într-un fel mențin iluzia de inovație [p. 471].

Bibliografie:

1. Blamires, Harry, The New Bloomsday Book – A Guide Through Ulysses – Third Edition, Routledge Taylor and Francis Group,

use of such words as *graceful, almost spiritual in its ivory-like purity, veined alabaster, queenly and glory* give poignancy to the correspondence with Virgin Mary.

The episode is not exactly a narrative to be re-told. It is rather an account of the two characters feelings towards one another and their voices render these feelings from each other point of view. Thus young Gertie, that is at the beginning of her life perceive the man's presence as something that pays a tribute to her own beauty. It is the impression of a girl that has not had any sexual experience so far, but she is aware of her feminism and of the fact that she is beautiful and of the fact that she represents a temptation for the adult man in front of her.

The reader finds out also about her fears and of her small pleasant moments, like for example buying herself small articles of clothing. She imagines herself married in a well furnished drawing room cooking for her husband. All these thoughts are offered to us on a background of noise of the little children and the organ of the church.

All this time Gertie is aware of the man's presence and of the fact that she stirs a passion in him and she is glad to be left alone to answer it, she even bends forward so that the man can have a better perspective of her legs. Then the man becomes aware of her lameness and is shocked, if it happened earlier his manhood would have suffered.

This is the moment the reader is informed by Bloom's perspective (351-365). These are the thoughts of an adult man, married and having a daughter. For Leopold Bloom the woman represents an unknown territory. He is puzzled by the fact that the man needs a woman to fulfill his sexual needs; he does not understand why the women have those periods in their lives when they are almost unbearable and also what is the connection between the moon and these periods. The woman represents something sacred for him, irrespective of the name she bears, mother, wife, daughter or just any woman. She wears a certain odour that delights him.

Despite of the fact that she betrays him

London and New York, 1996

2. Department of Foreign Affairs, International Joyce – Celebrating Bloomsday 100, 2004
3. Homer, The Odyssey, Translated by T.E. Lawrence, Wordsworth Edition Limited, 1993
4. Jeffares, Norman A., MacMillan History of Literature, Golden Bridge, Dublin, 1982, *Modern Fiction – James Joyce*, p.219-224
5. Joyce, James, Ulysses, Introduction – Jeri Johnson, Oxford University Press, 1998, limited edition – no. 785
6. Kiberd, Declan, Irish Classics, Granta Books, London, 2001, *Ulysses, Newspaper and Modernism*, p. 463-481
7. Kermode, Frank, John, Hollander, Modern British Literature, The Oxford Anthology of English Literature, 1973, *James Joyce*, p.227-273

(the reader draws this conclusion from the repetition of the word *cuckoo*, whereas the meaning of the word *cuckold* is to be unfaithful), Molly, his wife represents the superior stage for him and even if he had a mental adventure with Gertie, he is willing to go back to his wife. Towards the end of the chapter he characterizes himself *Poldy, you are a poor old stick in the mud*: can it be because he realizes the very essence of life and marriage?

5. Joyce wrote Ulysses for and about a common man. What is not common is the narrative technique used. What is not common is the way in which the reader finds out about happenings and events which could be his own. In this lies Joyce's modernism. Or how Irving Howe summed it up: *modernism must struggle and never quite triumph, and in the end it must struggle in order not to triumph* [quoted by Declan Kiberd in Irish Classics]. Kiberd himself states that it is a *limited number of permutations that must somehow maintain the illusion of innovation* [p.471].

Bibliography:

1. Blamires, Harry, The New Bloomsday Book – A Guide Through Ulysses – Third Edition, Routledge Taylor and Francis Group, London and New York, 1996
2. Department of Foreign Affairs, International Joyce – Celebrating Bloomsday 100, 2004
3. Homer, The Odyssey, Translated by T.E. Lawrence, Wordsworth Edition Limited, 1993
4. Jeffares, Norman A., MacMillan History of Literature, Golden Bridge, Dublin, 1982, *Modern Fiction – James Joyce*, p.219-224
5. Joyce, James, Ulysses, Introduction – Jeri Johnson, Oxford University Press, 1998, limited edition – no. 785
6. Kiberd, Declan, Irish Classics, Granta Books, London, 2001, *Ulysses, Newspaper and Modernism*, p. 463-481
7. Kermode, Frank, John, Hollander, Modern British Literature, The Oxford Anthology of English Literature, 1973, *James Joyce*, p.227-273